

Research Type: Research Article

Received: 15.11.2021

Accepted: 28.12.2021

THE LITERARY PERSONALITY OF NECIP FAZIL KISAKUREK

Assoc. Prof. Eşqane BABAYEVA¹

Abstract

Necip Fazil Kisakurek is one of the great poets who have a unique place in Turkish literature. He grew up in a period when the proclamation of the Republic was made and the literary process was developing rapidly. Kisakurek has produced very successful works in all fields of literature such as poetry, theory, theater, novel and other.

Necip Fazil Kisakurek, who has published the poetry books “Spider Web”, “Pavements”, “Me and Beyond”, “Caravan of Infinity”, “Anguish”, is also a theater writer and he has theatrical works such as “Seed”, “To Create A Man”, “Tag”, “Yunus Emre”, “Bloody Turban”, “Money”, “The Holy Escrow”, “Stone of Patience”, “Mr. Judge”, “Fingerless Salih”, “Wooden Mansion” and others. Necip Fazil wrote stories and novels as well as poetry and theater plays. He collected them under the names of “A Few Stories”, “A Few Analyzes” and published them. Despite all these works, Necip Fazil, who exhibited a new voice and a new stance with his poems, took a place in Turkish literature as a great poet. In this article, the poet's life and literary personality will be examined and his position in literature will be investigated.

Keywords: Republican Era Turkish Literature, Turkish Poetry, Necip Fazil Kisakurek, verse, poet.

¹ Azerbaijan National Academy of Sciences, Nizami Ganjavi Literature Institute, eshqane@mail.ru, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4934-4168>

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Başvuru: 15.11.2021

Kabul: 28.12.2021

NECİP FAZIL KISAKÜREK'İN EDEBİ ŞAHSİYETİ

Doç. Dr. Eşqane BABAYEVA²

Özet

Necip Fazıl Kısakürek Türk edebiyatında kendine özgü yeri olan büyük şairlerdendir. O, Cumhuriyetin ilanının yapıldığı, edebi sürecin hızla geliştiği bir dönemde yetişmiştir. Kısakürek edebiyatın şiir, teori, tiyatro, roman vs. gibi tüm alanlarında çok başarılı eserler vermiştir. “Örümcek Ağı”, “Kaldırımlar”, “Ben ve Ötesi”, “Sonsuzluk Kervanı”, “Çile” isimli şiir kitaplarını neşreden Necip Fazıl Kısakürek aynı zamanda tiyatro yazarıdır ve “Tohum”, “Bir Adam Yaratmak”, “Künye”, “Yunus Emre”, “Kanlı Sarık”, “Para”, “Mukaddes Emanet”, “Sabır Taşı”, “Reis Bey”, “Nam-ı Diğer Parmaksız Salih”, “Ahşap Konak” vs. gibi tiyatro eserleri vardır. Necip Fazıl şiir ve tiyatro denemelerinin yanı sıra hikâye ve romanlar da yazmıştır. Bunları “Bir Kaç Hikâye”, “Bir Kaç Tahlil” adı altında toplayarak bastırıştır. Bütün bu eserlerine rağmen şiirleriyle yeni bir ses, yeni bir duruş sergileyen Necip Fazıl Türk edebiyatında büyük şair olarak yer edinmiştir. Bu makalede şairin hayatı, edebi kişiliği incelenecek, edebiyattaki konumu araştırılacaktır.

Anahtar kelimeler: Cumhuriyet devri Türk edebiyatı, Türk şiiri, Necip Fazıl Kısakürek, nazım, şair.

² Azerbaycan Millî Bilimler Akademisi, Nizami Gencevi Edebiyat Enstitüsü
eshqane@mail.ru ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4934-4168>

Giriş

Atatürk dönemi Türk edebiyatını önemli bir dönem olarak nitelendirebiliriz. Bu dönemin en belirgin özelliklerinden biri Batı edebiyatına ilgi artmasına rağmen bazı şair ve yazarların eski gelenekleri devam ettirerek Yunus'un, Mevlânâ'nın, Karacaoğlan'ın izinden gitmesidir. Devrin en ünlü şairlerinden M.A. Ersoy, Y.K.Beyatlı, N.F.Kısakürek, F.H.Dağlarca, A H Tanpınar, A. K. Tecer, F. N. Çamlıbel vs. isimlerini zikretmek mümkün.

Cumhuriyet devri Türk şiirini kendine özgü şiir arayışlarıyla önemli bir noktaya taşıyan yazarların biri de Necip Fazıl Kısakürek'tir. Edebiyatın bir çok alanında eserler veren Necip Fazıl Türk edebiyatında esasen büyük şair olarak yer edinmiştir. Necip Fazıl Kısakürek 1925'te ilk şiir kitabı olan Örumcek Ağı'nı yayımlar. Sonraları Kaldırımlar, Ben ve Ötesi, Sonsuzluk Kervanı, Çile isimli şiir kitaplarını neşreder. 1974'te beğendiği tüm şiirlerini Çile'de toplar. O, aynı zamanda tiyatro yazarıdır. İlk tiyatro eserini millî kurtuluş hareketlerinden bahseden Tohum'dur. Bundan başka onun Bir Adam Yaratmak, Künye, Yunus Emre, Kanlı Sarık, Para, Mukaddes Emanet, Sabır Taşı, Reis Bey, Nam-ı Diğer Parmaksız Salih, Ahşap Konak vs. gibi tiyatro eserleri vardır. Necip Fazıl şiir ve tiyatro denemelerinin yanı sıra hikâye ve romanlar da yazmıştır. Bunları Bir Kaç Hikâye, Bir Kaç Tahlil adı altında toplayarak bastırmıştır.

Necip Fazıl Kısakürek'in Hayatı

Çağdaş Türk Edebiyatının önemli şahsiyetlerinden biri olan Necip Fazıl Kısakürek, 26 Mayıs 1905'te bir sabah vakti, İstanbul'da büyük bir konakta doğdu. Münevver bir ailede yetişen sanatkar ünlü "Kısakürekler" soyundandır.

Necip Fazıl'ın babası Abdülbaki Fazıl Bey, annesi Mediha Hanım'dır. Onların iki çocuğu olmuş, kızları Selma küçükken vefat etmiştir. Bu büyük kalabalık konağın otoritesi, torununu şımartacak derecede seven büyükbabası Mehmet Hilmi Efendi'ye aittir. O, Cinayet Mahkemesi reisliğinden emeklidir. Şairin çocukluğu büyük babasının himayesi altında geçer. İlk eğitimini de ondan alır.

Necip Fazıl henüz 5-6 yaşındayken, okuyup yazmayı öğrenir. Bir taraftan da bir sürü yaramazlıklar, haşarılıklar yapar. Bir tehlike görünce sevgili büyük babasının şefkatine sığınır. Onun bu yaramazlıklarının önüne geçmek için Necip'in "cici anne" dediği büyükannesi Zafer Hanım, 5-6 yaşındaki bu küçük çocuğa bir sürü roman okutur. Necip Fazıl ilk eğitimini Mahalle Mektebinde Emin Efendi'den alır. Fransız Papaz, Kumkapıdaki Amerikan Koleji, Serasker Rıza Paşa yalısındaki Rehberi-ittihad Mektebi gibi çeşitli okullarda eğitimine devam eder. Heybeliada Nümune Mektebi'nden mezun olur (Kısakürek, 2004: 502).

Daha sonra Sorbon Üniversitesi'nde okuma fırsatını da yakalayan Necip Fazıl kendi ifadesiyle Paris'te "bohem" hayatını yaşar. Ancak eğitimini yarıda bırakarak dönen Kısakürek, yerli ve yabancı çeşitli bankalarda çalışır. Sonraları Güzel Sanatlar Akademi'sinde, Devlet Konservatuar'ında ve Robert Koleji'nde de hocalık yapar.

Sanatkâr 1941'de köklü bir aileden olan Fatma Neslihan Hanımefendi'yle evlenir. Bu evlilikten Mehmet (1943), Ömer (1944), Ayşe (1948), Osman (1950) ve Zeynep (1954) isimli 5 çocuğu oldu (Kısakürek, 2004: 510). 1942'den sonra memurluktan ayrılarak kendisini tamamen edebiyata adanmıştır ve ömrünün sonuna kadar edebiyatın birçok alanında eserler yazmıştır.

26 Mayıs 1983'te vefat eden Kısakürek, vasiyetine uygun bir şekilde sade bir cenaze töreninden sonra Eyüp sırtlarındaki kabristanda defnedilmiştir.

Necip Fazıl Kısakürek'in Edebi Şahsiyeti

"Mekteb-i Fünun-u Bahriye-i Şahane"ye imtihan vererek kazanır (1916). Necip Fazıl ilk şiir denemelerini de burada okurken yazar. İlk metafizik arayışları burada başlar. Arkadaşlarının "Şair" lakabı verdiği Necip Fazıl şiir denemelerini aruzla yazar. Tasavvufa ilk teması hocası İbrahim Aşkî Efendi'nin etkisiyle başlar. Şairimiz 1921'de 17 yaşında İstanbul Darülfünunu Edebiyat Fakültesi'nin Felsefe şubesine girer. İlk şiirlerini de Darülfünun'da talebeyken "Yeni Mecmua"da yayımlar. O, üniversitede okuduğu yıllarda Türk edebiyatının ünlü şairleri Ahmet Kutsi Tecer ve Ahmet Hamdi Tanpınar'la arkadaşlık etmiştir. Ünlü romancı Peyami Safa'yla da bu yıllarda tanışmıştır.

Cumhuriyetin ilanından sonra bir grup talebenin Avrupa'ya gönderilmesine karar verilir. Sınava katılan Necip Fazıl başarılı bulunarak Sorbon Üniversitesi'nde okumak için Paris'e gönderilir. Kendisinin söylediği gibi burada Paris'in "bohem" hayatını yaşar. Sorbon Üniversitesi'ndeki öğrenimini tamamlayamaz, yarıda bırakarak geri döner. Yerli ve yabancı çeşitli bankalarda çalışır.

Şair 22-23 yaşlarındayken şiirleriyle ün kazanır. İlk önce Örumcek Ağı (1925), ardından Kaldırımlar (1928) şiir kitaplarını bastırır. Henüz 24 yaşındayken "Kaldırımlar Şairi" olarak tanınır, şöhretin zirvesine ulaşır. Daha sonraki yıllarda 30 yaşındayken hayatında dönüşüme yol açacak bir insanla tanışır.

Nihayet unutulmaz esrarengiz bir gün...bir akşam...Yıl 1934...

“Şair çalıştığı bankadan çıkararak kalabalık bir vapura biner. Karşısında Hızır tavırlı bir adam ona Abdülhakim Arvasi Hazretleri'nin adresini verir. Necip Fazıl, arkadaşı Abdin Dino'yla Abdülhakim Arvasi Hazretleri'nin huzuruna vararak, bir daha bırakmamacasına, o Büyük Zat'ın eteklerine yapışır”(Kısakürek, 2004: 508).

Allah dostunu gördüm bundan altı yıl evvel

Bir akşamdı ki, zaman donacak kadar güzel (Kısakürek, 2004: 76).

Şairin Abdülhakim Arvasi ile tanışması, ruhunda büyük inkılabı sebep olmuştur:

Bana yakan gözlerle, bir kerecik baktınız;

Ruhuma büyük temel çivisini çaktınız!... (Kısakürek, 2004: 76)

Şairin büyük fikir buhranları geçirdiği, ruhi bunalımlar içine girdiği, çileler çektiği 34. yılı hayatının en belalı senesi oldu. Mistik, içe dönük bir şair olan N.F. Kısakürek, O ve Ben eserinde 30 yaşına kadarki muhasebesini yapar:

“Hayatım, başından beri muazzam bir şeyi bulmanın cereyanı içinde akıyordu. Şu veya bu miskin vesilenin hassasiyeti içinde birini arıyordum. BİRİNİ...

O kim mi?

Allahın sevgilisi

Sonsuzluk ikliminin batmayan güneşi ve ebedilik sarayının paslanmaz tacı...

Tek dâva O'nu bulmakta, bulduracak olanı bulmaktaydı.

Binbir istikamette seke seke, sağa sola büküle büküle, renkten renge bulana bulana, hiçbir şeyden habersiz ve insandaki meccâni emniyet ve bedahet saadeti karşısında şaşkın, hep o BİR etrafında helezonlar çizen bir hayat...

Benim hayatım budur” (Kısakürek, 1994: 40).

N.F. Kısakürek'in hayatında O'nu tanıdıktan sonra bir mücadele dönemi başlar. Hayatında ve fikirlerinde köklü değişiklikler ortaya çıkar. O'nu tanımadan önceki hayatını böyle anlatır:

Tam otuz sene saatim işlemiş, ben durmuşum.

Gökyüzünden habersiz uçurtma uçurtmuşum (Kısakürek, 2004: 35).

Bir fikir adamı olan Necip Fazıl, 1943'ten itibaren sosyal meselelere atılır, defalarca hapsedilir. Hatta bu sebeple çalışmalarına da sık sık ara verir. Yenilmez bir mücadele adamı olur. Bu olaylarla ilgili bir fıkra da vardır:

“Bir gün mahkemede hâkim, Necip Fazıl'a nasihat eder:

-“Bak dostum, seni bundan böyle bir daha huzurumda görmeyeceğim, değil mi?” der

Necip Fazıl taaccüble sorar:

- *Hakim Bey yoksa istifa mı ediyorsunuz?*” (Çalık, 1993: 210)

Necip Fazıl ie dönük bir insan olmasına rağmen onunla ilgili epeyce fıkra da vardır. Bu fıkralar şairin aynı zamanda nüktedan, hazırcevap, yetenekli bir insan olduğunu gösterir.

Kendisinden sonra yüzlerce eser bırakan şair uzun süren fakat fikr faaliyetine engel olmayan bir hastalığa tutulur.

Ve bir Mayıs gecesi... 25 Mayıs ...

Hep onun için mucizelerle dolu, esrareniz bir Mayıs günü.

“Yıllarca yattığı hasta yatağından hafifçe doğrulup, pencereden karanlığın derinliklerine doğru bakar, pembe dudakları hafifçe kıpırdar:

-Demek böyle lnrmş ha!” (Kısakürek, 2004: 524) ...

“Onun lm, herkese nasip olmayacak kadar güzel lmd”. Cenazesine uzaklardan gelip evine başsağlığına gidenlerden birinin ölüm anında stad’ın başında bulunan oğlu mer Kısakürek’ten naklettiği cümleler aynen şöyle: *“ok güzel öldü” dedi, mer. Gece saat biri on geçiyordu. Fenalaştı. Beni yanına çağırdı. Beni kaldır ve oturt dedi. Kaldırdım, oturdu. Elini alınına götürdü. Ufuklarda bir yolcu ararcasına uzaklara baktı. Tebessüm etti ve beni yatır dedi. Yatırdım. Bana Kur’an oku dedi, Yasin suresini oku... Okumağa başladım. Yüzünde boncuk boncuk ter. Kelime-i şehadet getirmeye başladı. Ruhunu teslim etti”* (Miyasoğlu, 1992: 132).

Son gün olmasın dostum, elengim, top arabam,

Alıp beni götürsün, tam dört inanmış adam (Kısakürek, 2004: 510).

diyen Necip Fazıl ölümünden çok önce bir vasiyetname tertip etmiş, sonraları da metnini değiştirmemiştir. Üstadın vasiyetine tam amel edilerek kendisinin de söylediği gibi topsuz, elenksiz, büyük bir cenaze merasiminden sonra 26 Mayıs 1983 tarihinde Eyüp sırtlarındaki kabristanda defnedilmiştir.

lmne şu tarih dşrlmştir.

“Erdi artık ruh skna dervış-i kmil gibi

ld, el açmaksızın ndna bir sil gibi

ille ille üstüne düştü mücevher trihi

Var mı şir illeden çıksın Necip Fazıl gibi” (Okay, 2003: 13).

Cumhuriyet devri Türk edebiyatı tarihine kendi mührünü vurabilen N.F.Kısakürek çeşitli konularda pek çok eser vermiştir.

Ahmet Kabaklı’nın söylediği gibi Necip Fazıl Abdülhak Hamid’den sonra felsefi duyur ve düşünceleri yeni bir özel şir lemine taşıyan airlerdendir. Necip Fazıl aynı zamanda tiyatro

yazarı, fikir adamı ve şairdir. O, baş vurduğu her alanda başarı kazanmıştır. Esasen şiirleri ile şöhretin zirvesini fethedebilmiştir.

O, şair olmasının sebebini şöyle anlatır :

“Şairliğim on iki yaşında başladı. Bahanesi tuhaftır: Annem hastanedeydi. Ziyaretine gitmişim... Beyaz yatak örtüsünde, siyah kaplı, küçük ve eski bir defter... Haberi veren annem, bir an gözlerimin içini tarayıp:

-Senin dedi; şair olmanı ne kadar isterdim!

Annemin dileği bana, içimde besleyip de 12 yaşına kadar farkında olmadığım bir şey gibi göründü. Varlık hikmetimin ta kendisi... Gözlerim hastane odasının penceresinde, savrulan kar ve uluyan rüzgara karşı, içimden kararımı verdim;

-Şair olacağım!

Ve oldum” (Kısakürek, 1994: 40).

Şair ilk şiirlerini aruz vezniyle yazmıştır. Necip Fazıl'ın ilk şiirleri, 1922'de Falih Rıfkı'nın müdürlüğünü yaptığı Yeni Mecmua'da yayımlandı. Yeni Mecmua'da şairin 8 şiiri çıkmıştır: Kitabe, Sevgilim, Allah, Çılgın, Yegane, Sarhoş, Derbeder, Yarın Sesi. Bu şiirlerde onun çılgın ruhunun çarpıntısı duyulur, tutacağı sanat yolunun ilk adımları hissedilir. Şairin ilk şiirlerinden biri de Kitabe'dir.

Ben bu halden ibret almadan geçtim

Ondan ibret alan el oldu yâhu! (Okay, 2003: 31)

Necip Fazıl'ın daha ilk şiirlerinde mezar taşı kitabesiyle gelen ölüm motifi vardır. Aruzla hece arasında kararsız kalan şair sonraları tüm şiirlerini heceyle yazmıştır. Onun ilk şiirlerini Ahmet Haşim de beğenmiş ve *“Çocuk bu sesi nereden buldun sen?”* (Ekiz, 1982: 56) diye sormuştur. Türkçenin mimarî bir abidesini ortaya koyan Necip Fazıl şiire yeni bir ses, bir duyuş getirmiştir. Onun şiirlerinde tasavvuf ve halk edebiyatının büyük etkisi vardır.

Onun Örümcek Ağs, Kaldırımlar, Ben ve Ötesi, Sonsuzluk Kervanı, Çile gibi şiir kitapları yayımlanmıştır. 1974'te beğendiği tüm şiirlerini Çile'de toplar. İlk şiirlerini Çile'ye almayı şöyle ifade eder: *“Bundan evvelki üç eserim (Örümcek Ağs, Ben ve Ötesi, Kaldırımlar) memleketimde nasıl görülmüş olursa olsun – o vakitler Allah'a bağlılığım belli olmadığı için, göklere çıkarıldım. Küçük ve kifayetsiz davranışlardı. Onları yirmi yıl sonra takip eden şu “Sonsuzluk Kervanı” ise bir kaç bakımdan beni ifadelendiremedi. O zaman en eski eserleri, mahzun ve mahpus kafiyeleden, kemiyetlerine, şekillerine ve terkiplerine kadar ana kitabıma özleştirmeyi, onlarda bağlı olduğum unsurları, öbürlerinde süzmeyi, ayıklamayı, düzeltmeyi ve*

yenileriyle bir arada bütünleştirmeyi dilemiş idim. Eskilerden bir çoğunu atmak ve onlarla bağımı koparmak istemiş ve demiştim ki:

- *Mal sahibi bensem, bunları istemediğim, tanımadığım ve çöplüğe attığım bilinsin...*

(Kısakürek, 2004: 57)

Necip Fazıl, Çile'deki şiiirlerini konularına göre aşağıdaki gibi tasnif eder: 1.Allah (42 şiiir)

2.İnsan (48 şiiir), 3.Ölüm (39 şiiir), 4.Şehir (13 şiiir), 5.Tabiat (17 şiiir), 6.Kadın (10 şiiir), 7.Korku (19 şiiir), 8.Daüssıla (30 şiiir), 9.Ukde (29 şiiir), 10.Hafakan (25 şiiir), 11.Tecrit (36 şiiir), 12. Dekor (14 şiiir), 13.Kahramanlar (12 şiiir), 14.Dava ve Cemiyet (62 şiiir).

Necip Fazıl titiz bir insan olduğu için bazen bir şiiiri üzerinde yıllarca çalışmış, defalarca üzerinde değışiklik yapmıştır (Babayeva, 2012: 203-210). Onun şiiirlerinin dili süslü, üslubu ise açıktır. Şiiirlerinde mimari ve plastik ustalık vardır. Şair sanat anlayışını, sanat gayesini şöyle anlatır:

“Benim için edebiyatın gayesi her şeydir, fakat bir şey değildir. 19.uncu asrın malum olan klasik “sanat sanat içindir” nazariyesine tam manasıyla taraftar olmaksızın diyebilirim ki, sanat cemiyet için değildir. Sanat ayrı bir dünyadır ve o dünya kendisi içindir. Sanat nazarımda ayrı ve mücerret ve kendi kanunlarına tâbi bir âlemdir” (Kısakürek, 1997: 14).

Necip Fazıl'da yerine oturmuş kuralları aşarak öne geçen bir insan düşüncesinin sınırsızlığı, intihasızlığı vardır. O, fikri kafiyeye değil, kafiyeyi fikre tabi eden üstün bir sanatkardır.

Şairin şiiirlerinde tekke şiiirinin havası hissedilmektedir.

Çektiğim dertleri atma yabana

Dertlerim başımdan aşkındır, Allah (Okay, 2003: 53).

Bu mısralarda tasavvufi bir hava vardır. Dinî-mistik temayüller şairin şiiirlerinin ana karakterini teşkil etmektedir. Onun şiiirlerinin esas temalarından biri de bilinmeyen korku ve ürpertilerdir. Onun şiiirlerinde kabuslar, cinler, periler, siyah kediler gibi ürpertici motifler vardır.

Necip Fazıl'ın şiiirlerinde maddî varlıklar, eşyalarla irtibat ilğimizi çekmektedir. Burada egzistansiyalizm akımının etkisi hissedilmektedir. Bu durum bize Fransız filozofu Bergson'un sezgi felsefesini hatırlatır. *“Sezgi, bizi bir varlığın, dışımızdaki bir objenin içine sürükleyen zihni sempatidir. Böylece içimizdeki şuurlarımızdaki eşya aynileşmiş olur. Sezgi, şuurla eşya arasındaki farkı ortadan kaldırıyor”* (Okay, 2003: 45).

Necip Fazıl'ın şiirlerinde “O ve ben” anlayışı vardır. Ben, insanın nefsidir. İnsanın beni nefsiyle tahrik oluyor. Nefs insanı Allah'tan (O'ndan) uzaklaştırır ve kötülöklere süröklör.

O, aynı zamanda tiyatro yazarıdır. İlk tiyatro eserini Muhsin Ertuğrul'un etkisiyle yazar. Bu eser, millî kurtuluş hareketlerinden bahs eden Tohum'dur (1935). Tohum'u Muhsin Ertuğrul beğenir, sahneye koyarak Ferhad Bey rolünü kendisi oynar. Ama eser pek başarı kazanamaz.

1937'de Necip Fazıl Kısakürek senelerce üzerinde çalıştığı Bir Adam Yaratmak adlı eserini bitirir. Bu eser de sanatına hayran olduğu Muhsin Ertuğrul tarafından sahneye konar ve başarı kazanar.

Bir Adam Yaratmak, o devir tiyatrosu için büyük bir hadise olur. Eser mücerret fikirlerle örölüdür. Vakada bir dinamizm vardır. Eserin esas kahramanı Hüsrev'dir. Necip Fazıl bu eserinde ferdi ön plana çıkarır, onun problemlerini sahnede tartışır. Yazar bir tiyatro eseri yazarak, bir örnek adam ortaya koyar. Eser sahneye konulduğu gece görölmemiş bir kalabalığa sebep olur. Hatta yazar kendisi bile bu eserinden sevgiyle bahseder.

O, 1938'de üçüncü tiyatro eseri olan Künye'yi yazar. Eser savaş kahramanlarından bahs eder.

Necip Fazıl'ın bunlardan başka Yunus Emre, Kanlı Sarık, Para, Mukaddes Emanet, Sabır Taşı, Reis Bey, Nam-ı Diğer Parmaksız Salih, Ahşap Konak vs. gibi tiyatro eserleri vardır.

Yazar, tiyatro hakkındaki görüşlerini belirtirken, tiyatronun güzel sanatlar içinde zirve olduğunu söyler (Kısakürek, 2000: 5).

Necip Fazıl şiir ve tiyatro denemelerinin yanı sıra hikâye ve romanlar da yazmıştır. İlk hikâyeleri 1932'de Cumhuriyet gazetesinde çıkmıştır. Sonraları yazar bu hikâyelerini iki kitap olarak Bir Kaç Hikâye, Bir Kaç Tahlil adı altında toplayarak bastırır. 1965'te Ruh Burkuntularından Hikâyeler, 1975'te Hikâyelerim kitaplarını yayımlar. Neşredilen günden itibaren büyük ilgi gören bu hikâyeler, ilk defa Peyami Safa'nın yönetimindeki Cumhuriyet gazetesinin Edebiyat sayfasında yayınlanmıştır (1928). Yazar hikâyelerini çoğu zaman Ahmet Abdölbaki adıyla kaleme almıştır. Bu hikâyeler sembolik-alegorik hatta metafizik yapıya sahiptir. Şiir ve tiyatrolarındaki temalar hikâyelerinde de görülür. Eski Elbiselerin Hafızası hikâyesinde mankenler konuşur. Başlarından geçen olayları anlatarak okuyucuyu düşünmeğe sevk ederler. Necip Fazıl'ın Yalnızlık Gecesinin Hikâyesi ise otobiyografik karakter taşır.

Necip Fazıl'ın romanları da vardır. O, ilk romanı olan Meşum Yakut'u 1928'de yazar. Eser polisiye romanıdır. Romanla ilgili elimizde yeterli bilgi bulunmamaktadır. Hatta bu

kitabın nüshaları kütüphanelerde nadiren bulunmaktadır. Necip Fazıl Kısakürek'in O ve Ben ve Kafa Kağıdı kitapları otobiyografik karakter taşır.

Yazarın dinî tasavvufî eserleri de vardır. Yukarıda da kaydedildiği gibi Necip Fazıl'ın eserlerinin esasını dinî-mistik temayüller tutmaktadır. Şiirlerinde, tiyatrolarında ve nesir eserlerinde o hep mutlak hakikati arar. Tekbaşına bulamayınca o Üstün Haberci'yi Allah'ın Sevgili'sini arar ve ona ulaşır. Müellifin dini eserlerinden Çöle İnen Nur, Esselam, Başbuğ Veliler, Peygamber Halkası vs. eserlerinin ismini zikredebiliriz.

Sürekli olarak makale ve fıkralar yazan Necip Fazıl dergicilikle de uğraşmıştır. Ağaç, Büyük Doğu dergileri ve Borazan isimli gazetenin sahipliğini yapmıştır.

14 mart 1936'da bazı bankaların mali yardımıyla Ağaç dergisini çıkarır. A.H.Tanpınar ve A.K.Tecer de Ağaç dergisinin kadrosunda bulunmaktadır. Ağaç dergisi 6 sayısı Ankara'da, 7. sayısından itibaren İstanbul'da yayımlanır. Ekonomik sıkıntı ve okuyucu ilgisizliğinden dolayı dergi kapatılır. Dergi 17. sayısı ile son bulur. Dergide A.Kudsi Tecer, A.Hamdi Tanpınar, A.Halet Çelebi, C.Sıdkı Tarancı, M.Sekib Tunc, Falih Rıfkı Atalay, Cevdet Kudret, Çolak Saleheddin, Ali Burhan Toprak, Sait Faik Abasıyanık vs. gibi şair ve yazarların yazıları görülür.

1948-1978 yıllarında Büyük Doğu dergisini çıkarır.

Kısakürek, Borazan isimli bir gazete de çıkarmıştır. Borazan bir mizah gazetesiydi. Gazete 1947'de Kasım-Aralık aylarında çıkmıştır. Bu mizah gazetesinin yalnızca 3 sayısı çıkmıştır. Borazan'daki yazıların çoğunun imzasız olmasına rağmen üslubundan Necip Fazıl'a ait olduğu anlaşılmaktadır. Gazete esasen siyasi karakter taşır. Yukarıda da kaydettiğimiz gibi Necip Fazıl Kısakürek edebiyatın tüm sahalarında kalemini kullanarak hep başarı kazanan bir yazardır. Bu başarılı çalışmaları edebiyat kurumları tarafından da ödüllendirilmiştir. Örneğin *"26 Mayıs 1980'de İstanbul Atatürk Kültür Sarayı'nda onun 75. doğum yıldönümü münasebetiyle bir sanat şöleni düzenlenir ve burada Türk Edebiyatı Vakfı tarafından şaire "Sultanüş-Şuara" ünvanı verilir"* (Kısakürek, 2004: 523). Bu şaire verilen değer göstergesidir.

Sonuç

Necip Fazıl Kısakürek'in hayatı, edebi kişiliğini incelediğimizde onun Türk edebiyatında önemli yer edindiği, eserleriyle Türk şiirine, Türk tiyatrosuna, Türk fikrine katkılarda bulunduğu neticesine varırız. Necip Fazıl'ın düşünce, sanat ve ideoloji hayatındaki yerini belirleyebilmek için onun eserlerine göz atmak yeterlidir. O, siyasi kargaşaların yaşandığı,

Türkiye'nin sosyo-kültürel hayatında önemli değişimlerin yaşandığı, aynı zamanda edebiyatın da büyük hızla gelişme çabası gösterdiği bir dönemde yetişmiştir. O, Türk şiirine kendi mührünü vurabilen sanatkârdır. Türk milletinin kültürel hayatında önemli rolü olan Necip Fazıl, kendisinden sonra büyük bir edebî okul bırakmıştır. Öyle bir okul ki, o mektepte insanlık, varlık muhasebesine davet edilmekte, mukaddes emanet nesillerden nesillere aktarılmaktadır.

KAYNAKLAR

- Babayeva, E. (2012). Necip Fazıl Kısaküreyin lirikasının neşri tarihinden, *Genc Alimlerin Eserleri elmi jurnal*, Bakü: Az.TU'nun Matbaası, №6, s.203-210.
- Çalık, E. (1993). *Şair ve Yazarlarımızdan Nükteler*, İstanbul: Ötüken Neşriyatı.
- Miyasoğlu, M. (1992). *Necip Fazıl Kısakürek*, 2.bs., Ankara: Akçağ Yayınları.
- Okay, O.M. (2003). *Necip Fazıl Kısakürek*, 3. bs., İstanbul: Şule Yayınları.
- Kısakürek, N.F. (2004). *Çile*, 52.bs., İstanbul: Büyük Doğu Yayınları.
- Kısakürek, N.F. (1994). *O ve Ben*, 8. bs., İstanbul: Büyük Doğu Yayınları.
- Kısakürek, N.F. (2000). *Kanlı Sarık*, 9.bs., İstanbul: Büyük Doğu Yayınları.
- Kısakürek, N.F. (1997). *Konuşmalar*, İstanbul: Büyük Doğu Yayınları.
- Ekiz, O.N. (1982). *Necip Fazıl Kısakürek-Hayatı ve Edebî Eserleri*, İstanbul:Toker Yayınları.